יח: אלו הן הלוקין פרק שלישי מכות

כל שבקדש פסול בא הכתוב ליתן בו'. ואם תאמר אמאי לא משני מש"ה לא נקי דהוי לאו שבכללות דכולל פסול דיולא וטומא ופסולין אחרים וי"ל דלפירוש הקונטרס דלעיל ניחא דפירש דלוקה דקאמר אינו רוצה לומר ר"מ איסור בעלמא ומש"ה פריך נהי דמלקות לא הוי משום לאו שבכללות מ"מ איסורא מיהא איכא ולילקי דקאמר לאו דוקא[ט] אכל לפירוש (ג) ר"י דלעיל קשה דפירש דלוקה דוקא קאמר כדפי' א"כ ולילקי דקאמר הכא דוקא קאמר ואמאי הלא הוי לאו שבכללות כדפי' וים לומר דאין הכי נמי היה יכול לשנויי אכל עדיפא מיניה משני דלא מ[י]מיירי כלל [מ]מזר שאכל מטאת לפני זריקה דפטור והא דאמר לעיל ר"ש (דף יח.) אם לאוכל מטאת לפני זריקה קל ומומר מתודה איסור בעלמא ולא מלקות: **ואמר** ליה **ראוין לקריאה משקרא עליהן.** ואז דוקא מותר ואי לא אסורים אלמא קריאה מעכבת: **הנחה** אהנחה **לא קשיא הא** רבי יהודה **הא** רבנן **דתניא רבי יהודה אומר כו'.** ומדאוקי רבי יהודה והנמתו לתנופה (ד) ואם כן אין כאן שנוי כתוב לעכב בהנחה ומתמבכת דלא מעכב וקשה הרי קריאה דלא שנה הכתוב לעכב ומעכב לרבי שמעון ומנא ליה לרבי יהודה דהנחה דלא שנה הכתוב לעכב דלא מעכב ומשי"מ תירץ דלא קשה דהא גם לר"ש לא היתה קריאה מעכבת אי לא משום דגלי קרא מלא תוכל לאכול כשעריך כדלעיל כך נראה למש"ל: **ומאן** תנא **דפליג** ארבי יהודה **רבי אליעזר ברבי יעקב הוא דתניא** וכו'. פירוש דאפיק תנופה מג"ש ומ"כ והניחו והנמתו תרוייהו להנחה (ה) מעכבת וקשה דנפרק מרבה (ו) פרש"י בין והניחו בין והנמתו מיירי בתנופה ורא"ל דהתם מוכח דבעי ג' תנופות ומוכח מן והניחו והנמתו לכך פי' הר"ר אברהם בר יעקב דר"מ בן יעקב ס"ל הכי דתרי קראי מיירי בתנופה ושתי תנופות היו ולא מיירי כלל בהנחה (ו) דהנחה לא מעכבת והא (ז)[דקאמר] מאן דפליג עליה דר' יהודה הכי קאמר דאפיק ליה לתנופה מקרא אחרינא ורבנן דאית להו הנחה מעכבת היינו תנא קמא בר פלוגתיה דר' יהודה דאמרת בבורים פ"ג (משנה ו) דתניא עודהו בכל קורא והגדת היום עד שהוא גומר כל הפרשה כולה ואית ליה דליכא תנופה כלל ותרי קראי (ז) בהנחה מעכבת וקאמר ר' יהודה התם קורא עד אחרמי אובד אבי וגו' הגיע לאחרמי מוריד הסל מעל כתפו ואוחזו בשפתותיו והכן מניח ידיו תחתיו ומניפו וקורא כל הפרשה כולה וגומרה ובמילתיה דר' יהודה יש לתמוה דבשמעתין אפיק תנופה מוהנמתו שכתוב אחר כל הקריאה ואם כן מנליה דאמתלת הקריאה הוא מניף ותו מנליה לרבי יהודה דהכן היה מניף דבקרא והנמתו לא כתיב ביה הכן ובקרא קמא דכתיב ולקח הכהן הטנא לא כתיב בהן תנופה: **בבורים** מאימתי חייבים עליהם. זר מיתה והכן מלקות חוץ לחומה בפנים בעזרה: יכול

[א]כל שבקדש פסול בא הכתוב ליתן לא תעשה על אכילתו הני מילי היכא דקודם פסולו חזי הכא דקודם פסולו נמי לא חזי ולילקי נמי כאידך דר' אליעזר דתניא [ב]רבי אליעזר אומר כל שהוא בכליל תהיה [ג] ליתן לא תעשה על אכילתו אין הכי נמי ורבא מוהאי קרא קאמר אמר רב גידל אמר רב (סימן כוז"א) כהן שאכל מחטאת ואשם לפני זריקה לוקה מאי טעמא דאמר קרא [ד]ואכלו אותם אשר כופר בהם לאחר כפרה אין לפני כפרה לא לאו הבא מכלל עשה לאו הוא מתיב רבא [ה]וכל בהמה מפרסת פרסה ושוסעת שסע שתי פרסות מעלת גרה בבהמה אותה תאכלו אותה תאכלו ואין בהמה אחרת תאכלו ואי כדקאמרת [ו]את זה לא תאכלו למה לי אלא אי איתמר הכי איתמר אמר רב גידל אמר רב [ז]זר שאכל מחטאת ואשם לפני זריקה פטור מאי טעמא דאמר קרא ואכלו אותם אשר כופר בהם כל היכא דקרינן ביה ואכלו אותם אשר כופר בהם קרינן ביה זר לא יאכל [ח]קדש וכל היכא דלא קרינן ביה ואכלו אותם אשר כופר בהם לא קרינן ביה זר לא יאכל אמר ר' אלעזר אמר ר' הושעיא [ט]בכורים הנחה מעכבת בהן קרייה אין מעכבת בהן ומי אמר ר' אלעזר הכי והא אמר רבי אלעזר אמר רבי הושעיא הפריש בכורים קודם לחג ועבר עליהן החג ירקבו מאי לאו משום דלא מצי למיקרי עליהן ואי ס"ד קרייה אין מעכבת בהן אמאי ירקבו כדרבי זירא [י]דאמר ר' זירא [יא]כל הראוי לבילה אין בילה מעכבת בו וכל שאינו ראוי לבילה בילה מעכבת בו ר' אחא בר יעקב מתני לה כדרבי אסי אמר רבי יוחנן וקשיא ליה דרבי יוחנן אדרבי יוחנן ומי אמר רבי יוחנן בכורים הנחה מעכבת בהן קרייה אין מעכבת בהן והא בעא מיניה רבי אסי מרבי יוחנן בכורים מאימתי מותרין לכהנים ואמר ליה הראוין לקרייה משקרא עליהן ושאין ראוין לקרייה משראו פני הבית קשיא קרייה אקרייה קשיא הנחה אהנחה קרייה אקרייה לא קשיא הא רבי שמעון הא רבנן הנחה אהנחה נמי לא קשיא הא רבי יהודה והא רבנן מאי רבי יהודה דתניא [יב]ר' יהודה אומר [א] [יג]הנחתו זו תנופה אתה אומר זו תנופה או אינו אלא הנחה ממש כשהוא אומר [יד]והניחו הרי הנחה אמור הא מה אני מקיים והנחתו זו תנופה ומאן תנא דפליג עליה דרבי יהודה ר' אליעזר בן יעקב היא [טו]דתניא [יז]ולקח הכהן הטנא מידך [יח]לימד על הבכורים שטעונין תנופה דברי רבי אליעזר בן יעקב מאי טעמא דרבי אליעזר בן יעקב אתיא [יט]יד יד משלמים כתיב הכא ולקח הכהן הטנא מידך וכתיב [כ]ידיו תביאינה את אשי ה' מה כאן כהן אף להלן בהן מה להלן בעלים אף כאן בעלים הא כיצד [כא]מניח כהן ידיו תחת ידי בעלים ומניף אמר רבא בר אדא אמר ר' יצחק בבורים מאימתי

כא הכפוב ליתן לא תעשה על אכילתו. דכתיב בנותר (ב) לא יאכל מ[ק]ם הוא[ט] מתן טעם לדבר מי קדם הוא שנפסל וכמו כן כל הקדשים שנפסלו: **ה"מ היכא דקודם פסולו חזי.** כנותר: **אותה תאכלו.** [דכתיב] כל בהמה מפרסת פרסה וגו' אותה תאכלו ולא בהמה טמאה שאין סימנין הללו כהו אלמא לאו[ב] הכא מכלל עשה עשה: **קרינא ביה וזר לא יאכל.** דהוא סיפיה דהאי קרא. וכל זר לא יאכל קדש[ג] לאו בקדשים משמעי אלא בתרומה כדכתיב בריש דעיגלא אים אים מזרע אהרן דבר השוה בזרעו של אהרן [ד]: **בכורים** לפני החג בני קרייה ניהו לאחר החג לאו בני קרייה ניהו דכתיב בתר קרייה [ה]ושמחת בכל הטוב מעלרת ועד החג שהוא זמן שמחת לקיטת פירות מביא וקולא מן החג ועד מנוסה מביא ואינו קולא (בכורים פ"א משנה ו): **הפריש לפני החג.** הלה עליהן חומת קרייה ועבר עליהן החג שאין לאוין עוד לקרייה ירקבו: **כדרבי זירא.** לעולם בראוין לקרייה לא מעכבא קרייה אבל באלו שעבר זמנן ואינן ראוין עוד לקרייה מעכבא קרייה כדרבי זירא: **דאמר כל הראוי לבילה כו'.** במסכת מנחות (דף קנ:) תנן הרי עלי שש ואחד עשרון מביא שש שש בכלי אחד ואחד בכלי אחר דעד שש שש יכולין ליבלל בכלי אחד אבל שש ואחד קיש להו לרבנן דאינן נבלנין יפה והוינן בה וכי אינן נבלנין מאי הוי והאמן תנן אם לא בלל כשר ומשני רבי זירא כל הראוי לבילה אין בילה מעכבת בו כו': **מפני לה.** להא דרבי אלעזר אמר רבי אושעיא כדרב אסי אמר רבי יוחנן דרב אסי אמרה משמיה דרבי יוחנן: **הראוין לקרייה.** מעלרת ועד החג: **משיראו פני הבית.** משיכנסו לעזרה והנחה לא מעכבא כלל: **הא רבי יהודה.** לרבי יהודה לא מעכבא הנחה דדרש ומתמא יתירא לתנופה ואין מקרא שנוי בהנחה לעכב ולרבנן דלא דרשי ליה להכי מיבעי להו לשנות בהנחה לעכב: **והנחתו זו תנופה.** קרי ביה והנמתו לשון ולא נחם אלהים וגו' (שמות יג) שהוא מנחה אותו לאדבע רוחות ומעלה ומוריד: **מאן תנא דפליג עליה.** למימר הנחה מעכבא: **רבי אליעזר בן יעקב היא.** דנקטא ליה תנופה מקרא אחרינא: **מה להלן בעלים.** דהוא בבעלים משמעי דכתיב יביא את קרבנו לה' מזבח שלמיו וסמיך ליה ידיו תביאינה: מאימתי

מאימתי

עין משפט נר מצוה

סג א מיי' פי"ח מהל' פסולי מוקדשין הל' ג:

סד ב מיי' פי"ח מהל' מעשה קרבנות הל' ח סמג לאוין סכו:

סה ג מיי' שם פי"ז הל' ו:

סו ד ה מיי' פ"ג מהל' כלאים הל' יב:

תורה אור השלם

1. וְאָכְלוּ אֹתָם אֲשֶׁר כּُפַּר בָּהֶם לְמַלֵּא אֶת יָדָם לְקַדֵּשׁ אֹתָם וְזָר לֹא יֹאכַל כִּי קֹדֶשׁ הֵם: שמות כט לג

2. וְכָל בְּהֵמָה מַפְרֶסֶת פַּרְסָה וְשֹסַעַת שֶׁסַע שְׁתֵּי פְרָסוֹת מַעֲלַת גֵּרָה בַּבְّהֵמָה אֹתָהּ תֹּאכֵלוּ: דברים יד ו

3. אַךְ אֶת זֶה לֹא תֹאכְלוּ מִמַּעֲלֵי הַגֵּרָה וּמִמַּפְרִיסֵי הַפַּרְסָה הַשְּׁסוּעָה אֶת הַגָּמָל וְאֶת הָאַרְנֶבֶת וְאֶת הַשָּׁפָן כִּי מַעֲלֵה גֵרָה הֵמָּה וּפַרְסָה לֹא הִפְרִיסוּ טְמֵאִים הֵם לָכֶם: דברים יד ז

4. וְעַתָּה הִנֵּה הֵבֵאתִי אֶת רֵאשִׁית פְּרִי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לִּי יְיָ וְהִנַּחְתּוֹ לִפְנֵי יְיָ אֱלֹהֶיךָ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לִפְנֵי יְיָ אֱלֹהֶיךָ: דברים כו י

5. וְלָקַח הַכֹּהֵן הַטֶּנֶא מִיָּדֶךָ וְהִנִּיחוֹ לִפְנֵי מִזְבַּח יְיָ אֱלֹהֶיךָ: דברים כו ד

6. יָדֶיו תְּבִיאֶינָה אֵת אִשֵּׁי יְיָ אֶת הַחֵלֶב עַל הַחָזֶה יְבִיאֻנוּ אֶת הַתְּנוּפָה לְהָנִיף אֹתוֹ תְּנוּפָה לִפְנֵי יְיָ: ויקרא ז ל

מוסף רש"י

כל שבקדש פסול. מדכתיב כי קודש הוא יתירה לרבות על שאר פסולי קדשי קדשים כגון, כגון פיגול ויותר ונשפך למו (פסחים כד.). הנחה. לפני המזבח, מעכבת בהן. דשנה בה קרא (דברים כו) והניחו לפני ונו' והנחתו לפני ונו' (לעיל יח). כל הראוי לבילה אין בילה מעכבת בו. כמס' מנחות אמרינן אין מכילין כנלי אחד מנחה של שש ואחד עשרונים, ומפרשינן טעמא מפני שאמרה תורה הבא מנחה שיכולה ליבלל ושש נבלנין בכלי אחד אבל שש ואחד קיש להו לרבנן דאין יכולין ליבלל, והוינן בה וכי אין נבלנין מאי הוי והתנן אם לא בלל כשר, ומתרץ ר' זירא כל הראוי לבילה מיבעי לן בלל כשר, אבל כשפיר לאוי לבילה בילה מעכבת בו (חולין פד. וכעי"ז יבמות ק: נדרים עג. קידושין כה. מנחות יח: שם קג: ועוה"ר) כלומר מה שאי אפשר להבלל מעכבת בו, דכיון דכתיב ויקח עליה שמן ולוה לבלול דכתיב בלולה, ש"מ שלוה הקב"ה להביא מנחה שיכול לקיים מצות בלילה, וכשהוא מביא שש ואחד, מנחה בו לא לוה להביא, והרי הוא כמביא מנחה מן הקטנויות דאינה בלוס, שכל דבר שלוה הקב"ה להביא

מסורת הש"ס

א) [מנחות עד:], ב) [זבחים לד. ע"ש נ"מ], ג) [נ"ל זר לא יאכל כי קדש הם], ד) [לעיל יח.], ה) כ"ב פח: מולין פג: קידושין כה. יומא קד: נדה סו: מנחות יח: קב: נדרים עג., ו) סוכה מז: מנחות קח:, ז) ג"ז שם, ח) ג"ז שם קידושין לו: [סוטה יט.], ט) [נ"ל וכתיב התם], י) [שמות כט], כ) כמ"ל: הללו כהו אלא, ל) [ויקרא כב], מ) [יומא עד.], נ) [דברים כו], ס) [וע' תוס' יומא לו: ד"ה לאו וכו' ותוס' פסחים כד. ד"ה הא], ע) כ"ש"ל. ש"יריה כללוהם"ל, פ) [נ"ל זר שאכל מטאת], צ) [שם לא נמצא כלום רק בספרי וכן בפרש"י מתומם וע"ר כ"ש"ל ומהר"מן], ק) רש"ל,

הגהות הב"ח

(א) גמ' בכליל מהיה לא תאכל ליתן לא תעשה: (ב) רש"י ד"ה בא הכתוב וכו' דכתיב בנותר. נ"ב כפ' המלוחים: (ג) תוס' ד"ה כל וכו' אכל לפירוש דלעיל קשה דפירשתי דלוקה דוקא קאמר כדפרש"י אם כן וכו' שבכללות כדפרש"י וי"ל דאין הכי נמי דהוה יכול: (ד) ד"ה הנחה אמר וכו' לתנופה אם כן אין כאן כתוב שנוי בהנחה לעכב ומתמבכת דלא: (ה) ד"ה ומאן וכו' להנחה דמעכבת וקאמר ר' יהודה וכו' לא כתיב ביה תנופה:

הגהות הגר"א

[א] גמ' ר"ל והניחו וכו' כבהוא אומר והנמתו הרי כו' מקיים והניחו א תנופה כל"ל (וע' שנות אליהו פ"ג דבכורים):

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com